

ده‌فتری یادداشتی رڼ‌ژانه له به‌غداده‌وه یان چیر‌کی که‌وتنی به‌غدا.. هیوا ناسیج

کت‌بی (ده‌فتری یادداشتی رڼ‌ژانه له به‌غداده‌وه، ژبانی رڼ‌ژانه له
ن‌وان ترس و هیوادا (Tagebuch aus Bagdad, Alltag zwischen Angst
und Hoffnung) م به ئه‌مانی خو‌نده‌وه، که هی خانمه رڼ‌ژانمه‌نوسی
ناوداری نه‌رویجی ئ‌سنا ساینرشتاد (Åsne Seierstad). ئم ژنه سا‌ی
۱۹۷۰ له ئ‌سل‌له دایک‌بووه. ب‌چه‌ندان رڼ‌ژانمه و گ‌فار و که‌نا‌ی
ته‌له‌فزی‌نی و‌اتانی ئیسکه‌نده‌ناقی وهک په‌یام‌ن‌ر کاریک‌دوه. له
و‌اتانی روسیا، چین، ک‌س‌ف‌ و ئه‌فغانسان و ع‌راق ه‌وا‌ن‌ر بووه.
ئو که هم نوسه‌ری چه‌ندان کت‌ب و همیش‌اگه‌یه‌ندکار و
رڼ‌ژانمه‌نوس‌کی دیار و سه‌رکه‌وتووه، به‌وه ناسراوه که له ز‌ر و‌اتی
قه‌یراناوی و کاتی جه‌نگدا کاری ه‌وا‌ن‌ری کردوه، له‌سر ئمه
خه‌اتیشی وه‌رگرتوه. کات‌ک ئم کت‌بهم بینی و له گو‌گدا ب‌
زانیاری زیاتر له‌سه‌ری گه‌ام سه‌رسام بووم، جگه‌ له زانیاری دیوی
ناوه‌وهی که‌وتنی به‌غدا که زانینی ورده‌کارییه‌کانی مه‌به‌ستم بوو، لاشم
گرنگ‌وو بزانه‌م چ پا‌نه‌ر‌ک یان ه‌ز‌کی نادیار بووه‌ته ه‌ی ئه‌وهی
ئم ژنه سپیه با‌به‌ره‌زی و‌اتی به‌فر و نزیک‌ی جه‌مس‌ر و به‌سته‌ه‌کی
باکور، که یه‌ک‌که له ه‌من‌ترین و ئارام‌ترین و‌اتانی جیهان، ه‌نگه
له ژبانه‌دا له هیچی که‌م نه‌ب‌ت، کات‌ک ه‌موو گ‌تی ده‌یزانی له
چاوه‌وانی جه‌نگ‌کی خو‌ناوی و گه‌وره‌دایه و به‌م ه‌یه‌وه ته‌نانه‌ت
دانیشتوانه‌که‌ی خ‌شی له‌وه ه‌ده‌هاتن، که‌چی ئم ب‌ت به‌ره‌و ناو
دوکه‌ و ئاگر و ب‌مبا ب‌ به‌غدا ب‌ ووما‌کردنی رڼ‌ژانه‌ی
ه‌وا‌ه‌کان، ته‌نها ب‌ زانیاریدان به‌بین‌ر و خو‌نه‌رانی و‌اتانی
جیهان له ووداوه‌کانی ن‌و جه‌نگه‌که و ژبانی توشی مه‌ترسی ب‌ت و
سه‌رک‌شی وا بکات، له پا‌یشدا یادداشتی رڼ‌ژانه‌ی خ‌ی له ده‌فتر‌کدا
بنوس‌ته‌وه! ئاخر گ‌ر ب‌بین رڼ‌ژانمه‌گیری ج‌گه‌ی مه‌ترسی نییه، خ‌
دواتر ووداوه‌کان سه‌لمان‌دی، که ژبانی ئه‌وانیش له‌کاتی جه‌نگه‌که‌دا
سه‌لامه‌ت نه‌بوون قوربانیشیان دا.

ئم ژنه چالاک و بو‌ره یه‌ک‌که له‌وانه‌ی رڼ‌ژانه به‌یاده‌وه‌رییه‌کانی
ورد و درشتی چیر‌کی که‌وتنی به‌غدا‌ی نویوه‌ته‌وه، کات‌ک مر‌ف
ده‌یخو‌ن‌ته‌وه، ده‌ی سه‌یری فیلم‌کی د‌کی‌م‌نتاریی ده‌کات، چیر‌کی
تا‌ی ئم شاره‌جوان و د‌ف‌نه‌ی ئو کات پینج میلی‌ن دانیشتوانی

بووه و له دـرینیشدا به شاری ناشتی ناسراوه. مـږوو دوو جاری تر تـماری رووداوی وا گـرنگی کـردوه، ۱۹۱۵سـه روختی جهـنگی یهـکه می جیهان په لاماری درا و کهوته دهست بهریتانییه کان، هـهروهـا ساـی ۱۲۵۸ هـرشـی مهـغـله کان کاتـ به غدایان سوتان.

ثم ژنه له مانگی یه کی سا ۲۰۰۳ پاش جا دانی جهـنگ دژ به سوپای عـراق، به گومانـی هـه بوونی چه کی ناوہ کی و کیمیا یی، له لایهـن جـرج بـشی سـهـر کی ئهوسای ئه مریکا و کـکـردنه وهی هـزی و لـاتانی هاوپه یمان بـهـرش کـردنه سـهـر عـراق، واته پـشـهـرش هـرشـی چاوه وانکراوی هاوپه یمانان یشتـ ته عـراق و وهک هـهوا بـنـرو په یامـنـری جهـنگ له یه ککاتـدا بـه نـه رـژنامـه ی گـهـوره ی ئه وروپی اـپـرته هـهوا یـی ئاماده کـردوه. لهـو کـچـک به ناوی مونا وهک وهـرگـگ و چاودـهـر له گهـیـدا داده نـن. واته وهک اـزدز (جاسوس) بـه کـنـترـنـه کـردنی ها توچـ و ووما هـکانی که له لایهـن وهزاره تی به ناو رـشـهـنبیری و راگه یانـدنه وه بـی دیاریده کهن. بهـام ئهـم فرسه تی خـی دـنـت و زـرجار بـه ئاگاداریی ئه و کاری خـی ده کات.

ناوبراو له رـژی یه کشه ممه ۱۹ ی کانونی دووه می ۲۰۰۳ هـه دهست ده کات به نویسنه وهی یادداشتـه کانی، ئیتر به پـی هـهوا هـ تازه و رووداوه گـهـرمه کان، لـه ژانه یان چند رـژ جارک تـماریان ده کات. تا دواتر بهـشـوهی کتـبـک به نه رویجی به ناوی (ده فته ری یادداشتـی لـه ژانه له به غداده وه) بـه ناوی ده کاتـه وه، سا ۲۰۰۴ ئهـم کتـبـه له لایهـن هـلگـهـر فـلاندات ده کـرت به ئهـمانی و بـه او ده کـرتـه وه، که ۲۲۱ لاپه هـیه.

پـش دهسـتـپـکردنی هـهـشـه کانی هاوپه یمانان، که له لایهـن بوشی سـهـر کی ئه مریکا وه ناوی (گـهـرده لولی بیابان) ی لـه نـرابوو، جهـنگی اگه یانـدن له هـهـردوولاوه پـهـره ی سهـندبوو، سـهـرنـجـاکـش لـهـرهـدا ماکینه ی پـهـوپا گهـنده و چه واشه کارییه کانی ده زگای راگه یانـدنـی به عس و حکومتی عـراقـه، که سـهـرکه و تنیان به مسـهـگـهـری بـه خـیان داناوو، له وهـش سهـیرتر کـنـفرانسه رـژنامـه نویسیه کانی محمه د سه عید سه حافی وه زیری لـهـشـهـنبیری و راگه یانـدن بووه، که بانگـهـشـه ی جهـنگ کی خوـناوی و بهـرگـریه کی بـهـو نـه ی مـږووی ده کـرد دژ به هـزی هاوپه یمانان! و ته و لـهـدوانه کانی ناوبراو زیاتر له گـا ته پـکردن و سوکایه تی و به که مسـهـیر کـردن کی له اده به دهری توانا و هـزی هاوپه یمانان و ئه مریکا ده چوو، تا له لـهـدوانی که سـکی فره می به رپرس و به ئه ته کـت.

له چه ند شو بـنـکـدا باسی رهوشی خراپی گوزهران و به های زـخـراپی دیناری عـراقی ده کات و دهـت: پـش بیست سا دـلارک به رامبهـر سی دینار بوو، ئـستا به رامبهـر به دوو هـزار دیناره ل ۱۶. له شو بـنـکی دی باسی موچه ی که می موچه خـران ده کات و دهـت: دینار له بیست سا ی

را بردوه وه له سه دا ههشت هزار به های خیی له دهست داوه ل ۱۹۵! له چه ند شو... کدا باسی کورد و به شداری له خپشاندا نه کانی به غدا دژ به هاو په یمانان ده کات به بهرگی کوردییه وه.

لاپه ۴۳ هـ باس له هاتنی وه فدایی ناشتی، که له نزیکه ی ۳۰ ئه ندامی په رله مانی ئه وروپا پکها تونه ده کات بـ به غدا ده کات، کاتی گفتوگـ له گه سـه عدون حومادی سهرـ کی په رله مانی ئه وکاتی عـراق ئه ندامـ کی وه فده که، که په رله مانتاره له سهر لیستی سه وزه کانی سوید و ناوی ئینگه شـرلینگه (Inger Shörling) هـ باس له رهوشی مافه کانی مرـقـ له عـراق ده کات و ره خنه له حکومه تی عـراق ده گرـت، که گازی کیمیایی دژ به کورده کان به کارهـ ناوه، سه عدون حومادی له وـامدا دهـت: که مینه ی کورده کان له عـراقدا رهوشـ کی باشتریان هه یه وهک له وانیه تورکیا و ئـران، ئه وان له وـ هیچ مافـ کیان نییه. سه بارهت به به کارهـ نانی چه کی کیمیاییش درـیه و ئه مه بیردـزی پیلانگـ ییه، ئـوه نابـت باوهـ به هه موو شـتـک بکهـن، بوش درـزـترین که سه... هتد. سه یر ئه وه یه ده نوسـت، له کـتایی دیداره که دا پهـ رله مانتاره ئه وروپییه کان سواری دوو پاسی کـن کران و سه عدون حـهـ مادیش سواری کادیلاکـ کی هـش بوو (یهک له جـره ئـتـمبیله هه ره گران و که شخه کانه - هیوا).

لاپه ۵۲۰ هـ باس له هـشی بـه زه ییانه ی سوپای عـراق بـ سهر شاری که ربه لا سهروه ختی لاپهـ ینه کانی ساـی ۱۹۹۱ ده کات و دهـتـته نها له شاری که ربه لا دا، که ماـ به ماـ شهـیان کردوه، له ماوه ی دوو رـژدا نزیکه ی ۳۰ هزار کهس له لایهـن هـزه کانی رـژـمی سه ددا مه وه کوژراوه!

ناوبراو باس له دیمه نی تراژیدی کوشتن و برینداربوونی ده یان کهـسی سیفیلش ده کات کاتی هـرشـی ئه مجاره، که له ناو شار و کاتی شـتـکـین، یان مناـ له بهردهرگا و نـوحه وشه ی خـپانـدان ده بن به ئامانجی پارچه ی تـپ و اکـت و ده کوژرـن، ئه وه ی سه یره سه رهـ لای ئه وه ی ناوبراو هاوخه می قوربانیه کانه، که چی چونکه قـزـه رد و چاوکاـ بووه، هه میشه وهک رـژئاوا ییه کهت به ئیستیفزازه وه قسه ی له گهـ ده کهـن، بـ نمونه پـی دهـن، کوا مافی مرـقـتان، کوا دیموکراتییه تان؟ کوا پاراستنی خهـ کی سیفیل؟ بـ مناـان ده کوژن... و هتد. له کاتـ کدا ئه م له وـیه تا ده نگ و ره نگی ئه و خهـ که بگه یه نـت به جیهان. ههروه ها باس له هـهـاتنی ماـ و خـزانه کانی به غدا به ره و شاره کانی دی عـراق و ده رهـ وه ی به غدا ده کات. دیاره ئه م زـر به هـمنی پرسیاریان لـ ده کات و له گهـ وـامه کاندا هـناچـت، بگره ستایشیشان ده کات، بـ نمونه له لاپه ۸۱۰ دا ده نوسـت: وهک باوه

ءراقیه‌کان ز ٲر حمز به زانین و زانیاری ده‌کهن ز ٲر تر له گه‌له‌کانی تری خٲره‌اتی ناوه‌است، ده‌وترٲت (میسریه‌کان ده‌نوسن، لبنان چاپی ده‌کات، ءراقیه‌کان ده‌یخوٲننه‌وه)...

لاپه ۱۲۷۰ باس له لږدوانه سهریوسه مەرکانی وهزیری بهرگری تهوسای
عراق دهکات، ههروهها دته سهر بڅهرهکانی تهلهفزیلی فهرمی
عراق و دهت، که به بهرگی سهر بازیهوه کهمه لک ههوالی بڅینهما
و نااستیان به حماسهوه دهخوښدهوه، ته نانهت عراقیهکان
ئاگیان له ووداو و استیهکانی بهرهی پشهوهی جهنگ نهبوو!
ههوالهکان ئاوهژوکر او دروستکراو بوون، باسی سهرکهوتنی وههمی
بوون! دهیانگوت، خوا لهگه ئهمهیه، سهردهکهوین و...هتد!

له ۲۵ی مارتی ۲۰۰۳ نوسراوه، ده‌ٲٲت هٲزی هاوپه‌یما نان گه‌یشتنه به‌غدا، که چی له‌پرسراوانی عٲراق ها توون باس له (شه‌ی ٲٲاستی!) کٲٲان به کٲٲان و ما ٲٲ به ما ٲٲ ده‌کهن. رٲٲمی سه‌ددام ئه‌و سه‌نگریان چا ٲٲه قو ٲٲه درٲٲژانه‌ی له ده‌ره‌وه‌ی به‌غدا وه‌ک خه‌تی به‌رگری دروستیکردبوون و ٲٲیکردبوون له نه‌وتی ٲٲه‌ش، ئاگری تٲٲبه‌رداون و دوکه‌ٲٲکی زٲٲر ئاسمانی شاری ته‌نیوه، به‌هیوای ئه‌وه‌ی رٲٲکٲٲت و فٲٲکه‌کانی هاوپه‌یما نان نه‌توانن ئا مانجه‌کانیان به‌ٲٲوونی بٲٲکن! هه‌مان ٲٲٲژ سه‌ددام وتارٲٲکی دا، گو‌تی (ئٲٲمه شه‌ی گه‌ٲٲه‌ک به‌گه‌ٲٲه‌ک ده‌که‌ین، له‌سه‌ربانه‌که‌نه‌وه، ما ٲٲ به‌ما ٲٲ به‌رگری ده‌که‌ین)! ل ۱۳۲

هه‌ندێك له مه‌لاكان، كه تا دوێنێ به شمشێرهوه وتاریان ده‌دا له مینه‌ره‌كانه‌وه، ئه‌مێ به چه‌كه‌وه وتار ده‌ده‌ن! خه‌ك بێ جیهاد دژ به ئه‌مریکا هان ده‌ده‌ن و ئه‌وان به به‌ربه‌ره‌كان ده‌شوبه‌ژێ. كه‌سێك به ناوی عه‌لی خێ ده‌ته‌قێنێته‌وه به هه‌زه‌كانی ئه‌مریکیدا، ره‌نگه ئه‌مه یه‌كه‌م كه‌س بوو بێت له‌م جه‌نگه‌دا کاری وای كردبێت، ئیتر ده‌زگای راگه‌یاننده‌كانی عێراق شه‌و و رۆژ پیاو هه‌یه‌ده‌ده‌ن، وه‌ك قاره‌مان و كه‌سێكی ئه‌فسانه‌یی باسی له‌ ده‌كه‌ن و ده‌یه‌یه‌ن سه‌دان و هه‌زارانی تر ئا‌ماده‌ی خێته‌قانه‌وه‌ن! ل ۱۵۵

باس له هاتنی سهدان موجهیدین و څه بهختکری عهره بی و ئیسلامی له وټاتانی عهره بی وهک سودان و سټما و مه غریب و یه مه نه وه دهکات، که ب (جیهاد دژ به ئه مریکا) و بهرگری له عراق هاتون. ئه مانه به بیرکی تکه به ئاینی و ناسیه نالیستی عهره بی هاندراون. ل ۱۵۶ بهراوردی هه وټستی به عس و سهدام دهکات بهرامبه ر ئیسلامیه کان، دهټټټ: له ساټانی حوکی به عسدا دهیان هزاری له ئیسلامیه سیاسیه کان له سټداره دا و وهک دوژمنی څی سهیری کردون و اوهدووی ناون، که چی ئټستا بانگه وازیان ب دهکات و پټشوازیان ل دهکات ب جیهاد دژ به ئه مریکا.

له لاپه ۱۵۶۱ داس له (شېخ عه بدولکه ریمې مودده یس) ده کات له به غدا، که ئهم به یه کک له ۱۱ بهر و زانا ئاینیه کانی عراق ناوی ده بات، دیاره مه به ست لای زانای پایه بهرز و ئه دیبی ناسراوی کورد مام ستا عه بدولکه ریمې موده یسی کچکړدوه، ئهوکات له به غدا نیشته ج بووه، ده لکت فه توای داوه ب جیهاد دژ به ب باوه ان واته هزه کانی هاو په یمانان. (من له به دواچوونمدا له رگه ی هاو ریه کی نوسهر و ئه دیب و بنه ما هی مام ستاوه زانیم، که مام ستا کاتی خی وونکردنه وی له سهر ئه و بابه ته داوه، که به عسیه کان ویستویانه ئهم ب ئامانجی خیان به کار به نن، مام ستا له روونکردنه وه که یدا گوتویه تی، که ئه م له سیاقی گشتی بهرگریکردن له خاک و و لاتدا له چوارچویه فیهی ئیسلامیدا ئه و لدوانه ی داوه، نهک خی تکه به ملاملان که کرد بکت - هیوا).

سهرنج اک شه کاتک شه گه یشت ته ده ورو بهری به غدا، که چی ناجی سه بری، وه زیری ده ره وی ئهوکات به غدا هشتا هه هه شوی کردوه و ده هکت: سهران سه ری بیابانه کانی عراق ده که ین به گستان ب داگیر که ران، سهر که وتنمان ز ر نزیکه! ل ۱۶۲

عی نیسانی ۲۰۰۳ شهر ده که و ته گه هه کانی که ناری به غدا وه، هه مان ژ فر که خانه ی نوده و ته تی به غدا ک نتر ده کرت، که شه ی سهختی تدا ده کرت و تا ئهوکات ناوی (فر که خانه ی سه ددامی نوده و ته تی) بوو.

باس له شواوی رهوشی به غدا ده کات، که هر ئ ت میلی سهر بازی پ له چه کدار و سهر باز بووه ده چوون و ده هاتن، سهریان ل شواوه، هشتا هه ند کیان به په نجه کانیان نیشانه ی حوت، وهک پیتی فی ئینگلیزی و نیشانه ی سهر که وتن بهر زده که نه وه! هه ند کیشاین ته قوت قیان به ئاسماندا ده کرد! ل ۱۷۸

له ۷ نیساندا ک شکی ک ماری پاش شه کی سهخت ک نتر کرا و ئای ئه مریکای له سهر هه کرا. هه مان ژ شه ده گاته ناوچه رگه و سه نته ری به غدا. که چی سه مه ره ئه وه یه رک له و ر ژده دا وه زیری اگه یان دنی عراق محمه د سه عید سه حاف ک نفرانس کی ر ژنامه نوی له ئوت ملی فهله ستین، که جگای مانه وه ی په یامن رانی جیهان بوو سازده کات و ده هکت: وانه یه کی باشمان به ئه مریکیه کان داوه، سهر بازه کانیان له تاودا خ کوژی ده که ن! ئمه ناچارمان کردون پاشه کشه بکه ن له و شو نانه ی داگیریان کرد بوون. ل ۱۸۵

باس له شه ژاوی و که سبه که سی به غدا ده کات، که دهسته اتی حکومت وهک پ لیس و هزی ئه منی نام نکت خه ک ده ست به تان و او وروت ده که ن. ناوبراو ش کردنه وه یه کی جوانی ب ده کات کاتک ده هکت: ئهم

خه ځکه ده ځان سا ټه له ژر ډه سټی ټم ټژمه دان، ژيان و نازادی و ته نانه ټی ټی شتومه کیشیان ټ زه و تکراره، ټستا ده یانه و ټ به ټا ټا نکر دنی داموده زگا کانی حکومت ټټه و قهره بووی بکه ټنه وه! به ټام نازانن ټمان دزی له گهلی خ ټان ده کهن، نهک له و رځ ټمه ټی هاکا هه ټهات! ل ١٩٣

به قسهی ناوبراو قورسترین شه ټ له سهر پردی به ناوبانگی جمهوریهی کراوه. ل ١٩٥٠. بابه ټکی له ٨ی نیساندا نویسه به ناوی (ب ټ مبارانی کام ټرا)، باس له وه ده کات، کات ټک چنډ ټانک ټکی ټه برامی ټه مریکی ده گه نه سهر پردی جمهوري، که یه ک ټکه له پرده کانی سهر دیجله و ده که و ټته ناوه ټاستی به غداوه، کاتر ټم ټر نزیکی دوانزه ی نیوه ټټه، کام ټرای که نا ټی ئاسمانی فرانس ټی فهره نسی، که نویسنکه ټکه یان له قاتی چوارده هه می ټوت ټل فله ستینه، به ټاسته و خ ټ په خش ده کات و ده ده قه یه که و ټنه ی ټانکه ټه مریکیه کان ده گواز ټته وه، که له شه ټټکی ده سته و یه خه ی قورسدان له گه ل یه که کانی پاسه وانی ک ټ مارییدا. ل ټره دا ټانک ټک لوله که ټی ده کاته ټوت ټله که و ټ ټ ټک ده ن ټ به شو ټنی و ټنه گرته که وه، به ټام بهر قاتی پانزه هه م، واته قاتی سهر و تره وه ده که و ټت، که نویسنکه ی ټټه رزی ل ټیه و دوو کام ټرامه نی کارامه یان ده کوژر ټ و ټ کارمه ندی تریان بریندار ده ټت! چن سعات ټکیش له وه و بهر پارچه ی ټ ټک بهر تاریق ټه یوبی هه و ټن ټری ټه لجه زیره ده که و ټت، کات ټک له سهر بانی هه مان ټوت ټلدا به ټ ټوه وه سته و و خه ریکی هه و ټن ټریه، هه ر له و ټدا گیان له ده ست ده دا! هه ر چنده دواتر قسه که ری سهر بازی ټه مریکی رونکر دنه وه ده دن، که ټه و دوو ټووداوه ټ مه به ست بوونه، به ټام لای هه مووان ل ټدوانه که ی به ج ټگه ی گومان وه رده گیر ټت.

له ٩ی نیساندا نویسه ی ټی: ه ټزه ټه مریکیه کان ز ټر به ی ناوچه کانی به غدا یان ک ټنتر ټټ کرده، ټا ټان و ټټ له هه موو لوه ده سټی ټکرده، ه ټزه ټراقیه کان ده ټټی زه وی قوتیدان، به کرده وه ټژمه سهدام ده سته ټاتی له ده سته و، دوا ی سی سا ټ به یه که مجار خه ټک د ټنه دهره وه و به نازادانه چیان ده و ټ ب ټترس ده ی ټټن. گه وره ترین په یکه ری سهدام له پایته ختا له گ ټټه پانی فیرده وس به دروشمی (ب ټوخ سهدام!) و (ز ټر سوپاس سهر ټک بوش) ده و ټنر ټت. کات ټک خه ټکه که ناتوانن بیکه ټن به ټام به هاوکاری ټانک ټکی ټه مریکی، سهر بازه ټه مریکیه کان سیم ټکی ټه سټور له گه ردنی په یکه ره که ده ئا ټټن و ټانکه که ټایده ک ټش ټت و ده یخاته سهر زه وی. ټمه وهک سیمبو ټکی دیار ټ که وتنی ده سته ټاتی به غدا باس ده کات. ل ١٩٨

له ١١ ی نیشاندا نویویه تی، به غدا شارکه کهس دهسته لاتی تهواوی نییه، سهرجاده شواوه و فهوزایه، تا لانی و دزییه! خه کی تاوانبار و چه کدار دین و دهچن، له نوو کولان و گهره که کاندای تهقه دهکن. عهلی منا که، بامبایهکی بهر ما بیان کهوتوه و خوشک و براو دایکوباوکی کوژراون و ههر خای ده رچووه، لهشی سوتاوه، دهسته کی په یوه، هاوار دهکات: دهسته کانم ب بگ نهوه! ل ٢٠٧.

به غدا دهسوت، ههموو باه خانه و شو نهکانی که ههای رژمی سهدام بوون، تا لان دهکر، چه ته و مافیا بهرباوه، دانیشتون داواکارن ئه مریکیه کان ئارامی و ئاسایشیان ب بگ نهوه، سهربازی ئه مریکی ده، کاری ئه مه هه رشی سهربازییه و کردمان و خه کیش خه شایه، دابینکردنی هه منی و ئارامی شار کاری پالیسه نهکی ئه مه! ل ٢٠٩

زربهی خه کی به غدا سوپاسگوزارن، که ئه مریکا ئازادی ب هه ناون، ئه ستا ده توانن رهخه بگرن، هه ناسهی ئازادی هه بمژن، گفتوگ بکهن، به ام ترسیان له شواوی و کاری مافیا گهراییه هه یه. زربه هه شتا له ما هوه دانیشتون و به ترس و نیگهرانییه وه چاوه وانن، تا بزنانن چی له داهاتوودا دهگوزهر، ل ٢١٢.

سهرچاوه: Alltag zwischen Angst und Hoffnung, Tagebuch aus
Bagdad, Åsne Seierstad, , 2004 Germany, ISBN: 3-548-60504-4